

[Bundvad.]

delt eller ladet omdele en pjece om problemet til rigsdagens medlemmer. Af slutstykket i denne pjece konstaterer man, at professoren går ind for, at toldvæsenet skal kunne foretage kropsvisitation, når f. eks. en rejsende har haft toldpligtige varer i sin kuffert og ikke opgivet det, eller når den rejsende f. eks. med 6 dages mellemrum rejser til Sverige og vedkommende ikke har valuta eller ikke har familie at besøge, eller i det tilfælde en rejsende optræder nervøst. Jeg ved ikke rigtig, hvordan man på forhånd skal kunne konstatere særlig de to sidste tilfælde; at den rejsende optræder nervøst eller ikke har familie at besøge i Sverige; det må altid bero på et skøn hos tolderen, om nervøsiteten kan skyldes en mere naturlig årsag eller lysten til at smugle varer; jeg ved ikke, om den rejsende skal møde med familieattest for at kunne rejse over hver sjette dag, hvis han har forretninger eller andet at gøre. Alene heraf ser jeg i hvert fald, at man ikke uden videre kan henvise til, at der skal være begrundet mistanke.

Jeg har også set fremhævet, at der skulle være retskendelse for, at man skal kunne foretage visitation. Kravet herom forekommer mig ikke vel gennemtænkt. Hvis der kræves retskendelse, før en rejsende kan visiteres, har han valget at gå tilbage, at lade være med at rejse, og jeg vil tro, at han, næste gang han kommer, vil have befriet sig for alt, hvad der er toldpligtigt eller forbudt. Måske kan man sige, at under normale forhold vil kravet om begrundet mistanke være rimeligt, men i øjeblikket er der et ret kraftigt spændingsforhold, kan jeg måske sige, mellem det danske marked på den ene side og andre markeder på den anden side; en tilfældig udvælgelse virker derfor stærkt præventivt, og denne præventive virkning kan efter min mening ikke måles, som det er gjort hos professor Munch-Petersen, ud fra, hvor lidt toldvæsenet har fundet ved visitationerne, men derimod i højere grad ud fra, hvor lidt den enkelte tør indlade sig på at smugle på grund af risikoen for visitation. Jeg tror derfor ikke, man kan vælge den vej, han har nævnt; man kan vælge et mere mekanisk system til udvælgelse af de folk, der skal undersøges.

Må jeg her indskyde i parentes, at vi gennem mange, mange år på en række danske arbejdspladser har haft kropsvisitation af arbejderne, når de forlader deres arbejde. I den anledning har jeg ikke set de mange mennesker, der nu går så meget

mod kropsvisitation ved toldstederne, melde sig til forsvar for den personlige frihed. Der har man kendt visse mekaniske systemer, og den, som kuglen rammer, eller lyset fra den røde lygte, hvad det nu er for et system, man bruger, må møde til visitation eller røntgengennemlysning, som man har det i en enkelt virksomhed.

Man har talt om at overføre et sådant system til toldstederne. Det synes ikke at være videre praktisk, fordi det vil udelukke, at man finder den særlig mistænkelige person frem. Dertil kommer jo, at sådanne visitationers antal må varieres dels efter de rejsendes antal og dels efter rigsdagens bestemmelser og efter spændingen mellem det danske marked og andre markeder. Man kan ikke give nogen bestemt regel der, og derfor tror jeg, at man må sige, det må overlades til toldvæsenets skøn, i hvilken udstrækning visitationer skal foretages, og så må toldvæsenet som hidtil gennemføre en praksis, der kan holde for offentlighedens kritik.

Hvad formerne for visitationen angår, vil jeg henvise til lovforslaget og dets bemærkninger. I selve forslaget fremhæves bl. a., at ved eftersyn på person kan den pågældende kræve, at eftersynet overværes af et vidne. Deri skulle ligge en sikkerhed for, at man får en rimelig behandling. Forøvrigt er jeg ikke i tvivl om, at en sådan rimelig behandling er givet, men det synes som om der skabes en vis nimbus om de mennesker, der fra en kropsvisitation kan fortælle mange mærkelige historier. Derfor synes jeg, at det også af hensyn til toldvæsenet er rimeligt, at der er et vidne til stede. Jeg gør også opmærksom på henvisningen til retsplejelovens § 761. Herved er det fastsat, at eftersynet skal vise al den skånsel og varsomhed, som øjemedet tilstedes, at eftersyn af kvinder skal ske ved kvinder og ikke i overværelse af mænd, og at eftersyn på person altid sker i særlige lukkede rum. Jeg tror, at hvis man følger den praksis, man hidtil har fulgt, og toldvæsenet må stå til ansvar overfor offentligheden for sine handlinger, så når man det bedste resultat.

Jeg kan måske gøre den lille kritiske bemærkning til forslaget om, at der kan tilkaldes et vidne, at det sikkert ikke altid er rimeligt, at visitation af kvinder ikke kan overværes af mænd. Man kan godt tænke sig det tilfælde, at en hustru foretrækker, at manden optræder som vidne fremfor en tilfældig valgt kvindelig medrejsende.

For mig at se er der ingen vej udenom. Vi skal lovfæste praksis, og vi skal gøre det på en sådan måde, at vi ikke unødigt mis-